

Rīgā, 2016. gada 28. oktobrī

Adresāts:
SIA "Kaugas"
Reģ.nr. 52103074671
Ļāvu iela 17
Liepāja LV-3411, Latvija

Kopija:
Dabas aizsardzības pārvalde
Baznīcas iela 7
Sigulda LV-2150, Latvija

EKSPERTA ATZINUMS

Nr. 2016/53

1. Eksperta atzinuma mērķis

Eksperta atzinuma sagatavošanas mērķis ir pēc SIA "Kaugas" pasūtījuma Dabas aizsardzības pārvaldes publiskā iepirkuma "Aleju apsekošana un izvērtēšana" (Nr. DAP 2016/22) ietvaros sniegt eksperta vērtējumu par 22.11.2005. MK noteikumos Nr.888 "Noteikumi par aizsargājamām alejām" iekļauto **Vecauces aleju** tās izpētes un robežu izvērtēšanas kontekstā. Mērķa sasniegšanai izvirzīti šādi uzdevumi (1) izvērtēt alejas aizsardzības statusu un tās novērtējumu teritorijas plānošanas dokumentos (2) veikt alejas apsekošanu dabā, lai pārbaudītu, vai alejā ir īpaši aizsargājamo sūnu un ķērpju atradnes, novērtēt alejas nozīmi konstatēto īpaši aizsargājamo sūnu un ķērpju sugu saglabāšanā ilgtermiņā (4) sniegt rekomendācijas nepieciešamo apsaimniekošanas pasākumu veikšanai alejā konstatēto īpaši aizsargājamo sūnu un ķērpju sugu saglabāšanas kontekstā (5) apzināt pieejamo kultūrvēsturisko informāciju par Vecauces aleju (6) sniegt ieteikumus par alejas robežas optimālo novietojumu no bioloģiskās vērtības, alejas saglabāšanas viedokļa un ainaviskās situācijas

Eksperta atzinums ir sagatavots par sugu grupām – sūnas, ķērpji. Atzinumā ir sniegta informācija par 14.11.2000. LR MK noteikumos Nr. 396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu" uzskaitītajām sūnu un ķērpju sugām.

Eksperta atzinums ir sagatavots divos identiskos eksemplāros (katrs uz 5 lpp), viens no tiem tiek iesniegts atzinuma pasūtītājam SIA "Kaugas", otrs paliek eksperta rīcībā).

2. Eksperta atzinuma sagatavošanas metodes

Alejas esošais aizsardzības statuss noteikts, balstoties uz Dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols" datiem, kā arī Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem par īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām. Alejas statusa izvērtējums teritorijas plānošanas

dokumentos sniegts, aplūkojot 13.10.2011. LR Teritorijas attīstības plānošanas likuma 5. pantā minētos dokumentus teritorijai, kurā atrodas aleja. Šie dokumenti ir (1) nacionālajā līmenī - Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija un Nacionālais attīstības plāns (2) reģionālajā līmenī - plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija un attīstības programma (3) vietējā līmenī - vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģija, attīstības programma, teritorijas plānojumi, lokālplānojumi, detālplānojumi. Atzinumā apskatīti tieši reģionāla un vietējā līmeņa teritorijas plānošanas dokumenti, īpašu uzmanību pievēršot vietēja līmeņa plānošanas dokumentiem, jo tie vistiešāk nosaka attiecīgās teritorijas izmantošanu.

Datu iegūšanā par īpaši aizsargājamajām sūnu un ķērpju sugām izmantota vizuālās uzskaites metode, alejā veicot katra koka apskati ar mērķi konstatēt aizsargājamās sūnu un ķērpju sugas.

Kultūrvēsturiskā informācija par Vecauces aleju izzināta, sazinoties ar Auces muzeja pārstāvi Inu Bojāri, kā arī apzinot pieejamo informāciju interneta resursos.

3. Alejas aizsardzības statuss

Vecauces aleja ir valsts nozīmes aizsargājams dabas piemineklis –aizsargājama aleja. Vecauces alejas statusu, aizsardzības un izmantošanas noteikumus nosaka 02.03.1993. likums “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”, kā arī uz tā pamata izdotie 16.03.2010. MK noteikumi Nr. 264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” un 22.11.2005. MK noteikumi Nr. 888 “Noteikumi par aizsargājamām alejām”.

4. Alejas novērtējums teritorijas plānošanas dokumentos

Vecauces aleja atrodas Auces novada Vecauces pagasta teritorijā.

Teritorijas izmantošanu vietējā līmenī nosaka šādi teritorijas plānošanas dokumenti:

- Auces novada teritorijas plānojums 2013. – 2025. gadam
- Auces novada attīstības programma 2012. – 2018. gadam
- Auces novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013. – 2030. gadam.

Reģionālā līmenī teritorijas attīstību nosaka:

- Zemgales plānošanas reģiona attīstības programma 2015 – 2020
- Zemgales plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015 – 2030.

Vecauces aleja, atšķirībā no divām citām novada teritorijā esošajām aizsargājamām alejām (Bēnes aleja un Lielaucis aleja) nav minēta nevienā no Auces novada teritorijas plānošanas dokumentiem. Izstrādājot Auces novada turpmākos teritorijas plānošanas dokumentus vai veicot grozījumus esošajos plānošanas dokumentos, tajos nepieciešams kā īpaši aizsargājamo teritoriju norādīt arī Vecauces aleju.

Zemgales plānošanas reģiona attīstības programmā 2015 – 2020 Vecauces aleja tieši nav minēta, tomēr Zemgales plānošanas reģionā esošās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas kopumā raksturotas kā ļoti vērtīgs reģiona dabas resurss. Attīstības programmas rīcības plānā kā viena no rīcībām iekļauta rīcība (ID R 4.1.2.) “veicināt

dabas/zaļo teritoriju un kultūrvides objektu sakārtošanu un iesaisti saimnieciskās darbības aprītē daudzfunkcionālas un kvalitatīvas ainavas veidošanai “.

Zemgales plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentu vides sadaļā uzskaitītas Zemgales plānošanas reģiona īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, tomēr uzskaitījumā nav iekļautas aizsargājamās alejas.

Zemgales plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2015 - 2030 aizsargājamās alejas konkrēti nav minētas. Stratēģijā iekļautajās vadlīnijās dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma ilgtspējīgai attīstībai cita starpā dotas vadlīnijas sekmēt dabas ainavu saglabāšanu, atjaunošanu un rekultivāciju, saglabāt bioloģisko daudzveidību, kā arī veicināt ainavu, kultūras un dabas mantojuma saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu tūrisma attīstībai.

5. Alejas apsekošana

Vecauces aleja apsekota 2016. gada 25. septembrī plkst. 13:15 – 13:25. Apsekošanas laikā ir daļēji mākoņains, mēreni silts laiks bez nokrišņiem.

6. Alejas un tai piegulošās teritorijas vispārīgs raksturojums

Vecauces alejas shēma un robežu apraksts dots 22.11.2005. MK noteikumu Nr.888 “Noteikumi par aizsargājamām alejām” 56. pielikumā. Vecauces aleja izvietota gar Vecauces muižas pils iebraucamo ceļu posmā no Lielaucē ielas līdz Akadēmijas ielai. Aleju veido vidēju dimensiju liepas, kas stādītas vienā rindā katrā ceļa pusē (1.attēls). Alejas izvietojums ir īpatnējs, jo muižas iebraucamais ceļš šķērso dambi, kas ved pāri Vecauces pils lielajam dīķim. Aleja ir stādīta gar abām dambja malām un no abām pusēm alejas koku rindas robežojas ar dīķi (2.attēls). Alejā augošie koki ir nedaudz noliekušies uz dīķa pusi.

1.attēls. Vecauces aleja. Foto: Evita Oļehnoviča, 2016.

2.attēls. Ainava ar Vecauces aleju. Foto: Evita Oļehnoviča, 2016.

7. Alejā konstatētās īpaši aizsargājamās sūnu un ķērpju sugas un alejas nozīme šo sugu saglabāšanā.

Vecauces alejā nav konstatētas īpaši aizsargājamās sūnu un ķērpju sugas, līdz ar to pašlaik aleja ir maznozīmīga no īpaši aizsargājamo sūnu un ķērpju aizsardzības viedokļa.

8. Ieteikumi alejas apsaimniekošanai

No īpaši aizsargājamo ķērpju un sūnu viedokļa alejā apsaimniekošana nav nepieciešama.

9. Alejas kultūrvēsture

Vecauces aleja pieder pie Vecauces muižas apstādījumiem un pēc Auces muzejā pieejamās informācijas ir stādīta 1905. gadā.

10. Ieteikumi alejas robežu izmaiņām

Vecauces aleja ir maznozīmīga no īpaši aizsargājamo sūnu un ķērpju sugu saglabāšanas viedokļa, tomēr alejai ir kultūrvēsturiska un ainaviska nozīme. Ņemot vērā alejas kultūrvēsturisko nozīmi un ainavisko situāciju, ieteicams aleju saglabāt valsts nozīmes aizsargājamo aleju sarakstā tās esošajās robežās.

11. Atzinumā norādītie normatīvie akti

Noteikumi par aizsargājamām alejām: Ministru kabineta 2005. gada 22. novembra noteikumi Nr. 888, Latvijas Vēstnesis, 2005, 8. augusts, Nr. 196 (3354)

Teritorijas attīstības plānošanas likums: LR 2011. gada 13. oktobra likums, Latvijas Vēstnesis, 2011, 2. novembris, Nr.173 (4571)

Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām: LR 1993. gada 2. marta likums, Latvijas Vēstnesis, 1993, 25. martā, Nr. 5

Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi: Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumi Nr. 264, Latvijas Vēstnesis, 2010, 30. martā, Nr. 50 (4242)

12. Atzinumā norādītie teritorijas plānošanas dokumenti

Auces novada teritorijas plānojums 2013.-2025. gadam. Pieejams: <http://www.auce.lv/index.php?id=32>

Auces novada attīstības programma 2012. – 2018. gadam. Pieejama: <http://www.auce.lv/index.php?id=8772>

Auces novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013. – 2030. gadam. Apstiprināta ar Auces novada domes 2013. gada 26. jūnija lēmumu Nr. 186 (protokols Nr. 7, 23 §). Pieejama: <http://www.auce.lv/index.php?id=25489>

Zemgales plānošanas reģiona attīstības programma 2015-2020. Apstiprināta ar Zemgales plānošanas reģiona padomes 2015. gada 18. augusta lēmumu Nr. 131 (protokols Nr. 27).

Pieejama: http://www.zemgale.lv/index.php?option=com_docman&task=cat_view&gid=98&Itemid=100089

Zemgales plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015 – 2030.
Apstiprināta ar Zemgales plānošanas reģiona padomes lēmumu Nr. 130 (Protokols Nr. 27).Pieejama:http://www.zemgale.lv/index.php?option=com_docman&task=cat_view&gid=99&Itemid=100089

Atzinuma sniedzējs

Evita Oļehnoviča

Sugu un biotopu eksperte biotopu grupās: meži un virsāji, purvi;

sugu grupā: sūnas

Sertifikāta numurs: 128

Sertifikāta derīguma termiņš: 13.11.2014.- 12.11.2017.